

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van artikel II.38 van het bestuursdecreet van 7 december 2018 inzake de aanvragen tot openbaarmaking voor wetenschappelijke doeleinden
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

Voorliggend ontwerp van besluit omvat de uitvoering van artikel II.38 van het bestuursdecreet, dat luidt als volgt:

“Als universiteiten, hogescholen of erkende onderzoeksinstituten een aanvraag tot openbaarmaking indienen voor wetenschappelijke doeleinden, kunnen de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, §1, beslissen de volgende uitzonderingsgronden niet in te roepen: 1° de uitzonderingsgronden, vermeld in artikel II.35 en II.36, §1, tweede lid, 2° tot en met 11°; 2° de uitzonderingsgrond, vermeld in artikel II.34, 2°, en II.36, §1, tweede lid, 1°, binnen de grenzen van artikel 89, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming; 3° de uitzonderingsgronden, vermeld in artikel II.34, 5° en 6°, op voorwaarde dat de betrokkene toegestemd heeft met de openbaarmaking.

De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast voor de toepassing van dit artikel.”

Dit ontwerp van besluit bepaalt nu de nadere regelen voor de concrete toepassing van artikel II.38 van voormeld bestuursdecreet.

Voormeld artikel II.38 van het bestuursdecreet is een overname van artikel 14 uit het archiefdecreet van 9 juli 2010 (Decreet betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking), waarbij op basis van een advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (d.d. 9 juni 2009) destijds is voorzien in de mogelijkheid van een specifieke toegang voor wetenschappelijke doeleinden, waardoor het mogelijk wordt dat universiteiten, hogescholen en erkende onderzoeksinstituten in het kader van wetenschappelijke doeleinden gebruik kunnen maken van bestuursdocumenten die normaal gezien niet openbaar zouden zijn op grond van de in het bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgronden (artikelen II.34 tot II.36).

In het archiefdecreet werd destijds de hele procedure en alle modaliteiten ervan decretaal bepaald. Nu werd ervoor geopteerd door de decreetgever om enkel het basisprincipe over te nemen in het bestuursdecreet (meer bepaald in hoofdstuk 3 – toegang tot bestuursdocumenten) en wordt de uitwerking van de modaliteiten ervan overgelaten aan de Vlaamse Regering. Voorliggend ontwerp van besluit regelt nu die modaliteiten.

De bepalingen van voorliggend ontwerp van besluit zijn eveneens overgenomen uit het bestaande artikel 14 van voormeld archiefdecreet van 9 juli 2010. De bepalingen in voorliggend besluit zijn nagenoeg een overname van de paragrafen 2 en 3 van voornoemd artikel 14 van het archiefdecreet en de modaliteiten blijven identiek:

- De aanvrager zal de nodige bewijzen aangaande zijn identiteit moeten aanleveren en dat zij of hij verbonden is met een universiteit, hogeschool of erkende onderzoeksinstituting;
- Een duidelijke omschrijving van de wetenschappelijke doeleinden en de gebruikte onderzoeksmethoden blijft vereist;
- De wijze waarop persoonsgegevens worden verwerkt moet duidelijk worden aangegeven in de aanvraag;
- Bij de uiteindelijke beslissing zal de overheidsinstantie rekening houden met:
 - Het wetenschappelijk karakter van de onderzoeksmethode en de doeleinden;
 - De mate van verspreiding van het onderzoeksresultaat;
 - De wijze waarop persoonsgegevens worden verwerkt;
 - De mate waarin afbreuk worden gedaan aan de wettelijke of decretale uitzonderingsgronden.

Het ontwerp van besluit bepaalt nu wel heel uitdrukkelijk dat de overheidsinstantie te allen tijde de mogelijkheid moet krijgen om de ongepubliceerde onderzoeksresultaten in te kijken.

Er wordt geen verplicht sjabloon voorgeschreven om aanvragen voor wetenschappelijke doeleinden in te dienen (om geen bijkomende administratieve lasten te creëren), doch het is wel de bedoeling om een dergelijk sjabloon vrijblijvend als hulpmiddel ter beschikking te stellen via een website.

De paragrafen 4 tot en met 6 van artikel 14 van het huidige archiefdecreet hoeven nu niet meer te worden hernomen, omdat artikel II.38 van het bestuursdecreet deel uitmaakt van hoofdstuk 3 - toegang tot bestuursdocumenten -, zodat ook de procedureregels van dat hoofdstuk (aanvraagprocedure en beroepsmogelijkheid) automatisch van toepassing zijn op deze specifieke vorm van toegang tot bestuursdocumenten voor wetenschappelijke doeleinden. Dit houdt dus in dat waar vroeger in het archiefdecreet was voorzien dat een termijn van zestig dagen gold om een aanvraag af te handelen, een overheidsinstantie voortaan over de algemene termijn van twintig dagen beschikt (met de mogelijkheid om de termijn te verlengen tot veertig dagen) om een beslissing te nemen aangaande de aanvraag.

Het lijkt logisch om voorliggend ontwerp van besluit in werking te laten treden op dezelfde dag als het bestuursdecreet, zijnde 1 januari 2019.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen financiële weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het (gunstig) advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 13/11/2018

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen bijkomende weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/503 van 12 november 2018.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van artikel II.38 van het bestuursdecreet van 7 december 2018 inzake de aanvragen tot openbaarmaking voor wetenschappelijke doeleinden;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van artikel II.38 van het bestuursdecreet van 7 december 2018 inzake de aanvragen tot openbaarmaking voor wetenschappelijke doeleinden
- Advies IF